

V svoji državi je srečen tisti, ki se zna zadovoljiti s tem, kar je, živi na svojem mestu in varovati to, kar ima.

VOLTAIRE

Rokopisi se ne vračajo

RAZGLED

Uredništvo in uprava:
Maribor, Aleksandrova c. št. 11/1.

Naročnina:
letno Din 80.—, polletno 40.—, četrtletno 20.—

Oglasi po ceniku

Čekovni račun št. 16.536 / Telefon št. 2365

Leto II. Št. 5

Maribor, 3. februarja 1934

Izhaja vsako soboto

Dr. Fero Miler (Maribor):

Avtoritativna država in njeni izgledi pri nas

III.

V prvem članku sem razpredel možnosti, ki skušajo pod pritiskom sedanjih gospodarskih težkoč zajeti stanovsko sodelovanje pri državnem gospodarstvu na bolj pravičen način, ki bi potrebe naroda, kakor tudi države globokejšje zajel in upošteval kakor je bilo to mogoče pri dosedanjem ustroju političnih zastopstev.

Poudarjal sem potrebo, da se interesi vseh gospodarskih činiteljev, ki ustvarjajo iste, četudi razne stanove obsegajoče realne in duševne dobrine, združijo v enote, ki so poklicane dajati nasvete, smernice in podlage za pravilno gospodarstvo.

Omenil sem posamezne skupnosti ali združitve, in sicer skupnost, ki skrbi za potrebe in varstvo zdravja, skupnost, ki obsega pravosodstvo in vse potrebe pravosodstva, in skupnost, ki skrbi za vse potrebe vere in verskih obredov.

Treba pa je omeniti tudi skupnost kulturnih potreb, v katero bi spadali umetniki vseh vrst, kakor slikarji, godbeniki, kiparji, igralci, pevci, arhitekti itd.,

ali skupnost vseh, ki so v zvezi s produkcijo življenjskih potrebščin, kakor kmetje, mlinarji, pekarji, vrtarji, ribiči, mesarji, prekajevalci, izdelovalci testenin in vsi na izdelovanju prehrane in pijače zainteresirani ljudje ter njihova podjetja.

Take skupnosti bi bile dalje tudi: skupnost vseh, ki služijo varnosti imovine in življenja, — ali skupnost vseh, ki služijo potrebam hiše, stanovanja in domačije, — skupnost tistih, ki imajo opraviti s produkcijo obleke, raznovrstnih oblačil, obutev, perila, klobukov, zadevna podjetja itd., — skupnost tistih, ki so v zvezi s potrebami prometa vsake vrste in njihova podjetja, — skupnost ljudi, ki so zainteresirani na pretvarjanju surovin, nalaganju kapitala, kakor podjetniki s surovinami, bankirji in slinčno, — skupnost tistih, ki služijo potrebam dnevnega uživanja in luksuza vseh vrst — itd.

Pri tem se te skupnosti lahko zopet delijo v glavne in postranske, ali se združujejo po lastnih intencijah, vedno pa tako, da vežejo vse dotične stanove, — delavce, kakor tudi tovarnarje, brez razlike intelektualnega ali ročnega dela.

Gotovo je ta razdelitev za zakonodajo primernejša, kakor razdelitev na delodajalce in delojemalce, na industrijo, obrt, kmetijstvo, kjer se ločijo sorodne grupe ter se na ta način vzdržujejo nasprotja v že itak si na-

Oziri na celotno gospodarstvo in skupne gospodarske interese države pa nas silijo, da spravimo v eno interesno sfero delojemalce in delodajalce vsake posamezne zgoraj omenjene skupnosti, ker je treba doseči v vsaki taki skupnosti tudi zavest in učvrščenje skupnih interesov in skupnega udejstvovanja na zunanji in znotraj, vse seveda pod vidikom narodne in državne potrebe.

Kar je na sedanjih organizacijah dobrega in v kolikor se te sedanje

okrajno ali oblastno, ta zopet v banovinsko, in banovinska konečno v najvišjo državno skupnost.

Vse to bi se moralo izvršiti po nekem gotovem ključu, bodisi na podlagi davčne moči, števila delavnih moči, uporabe kapitala, drugih energij itd.

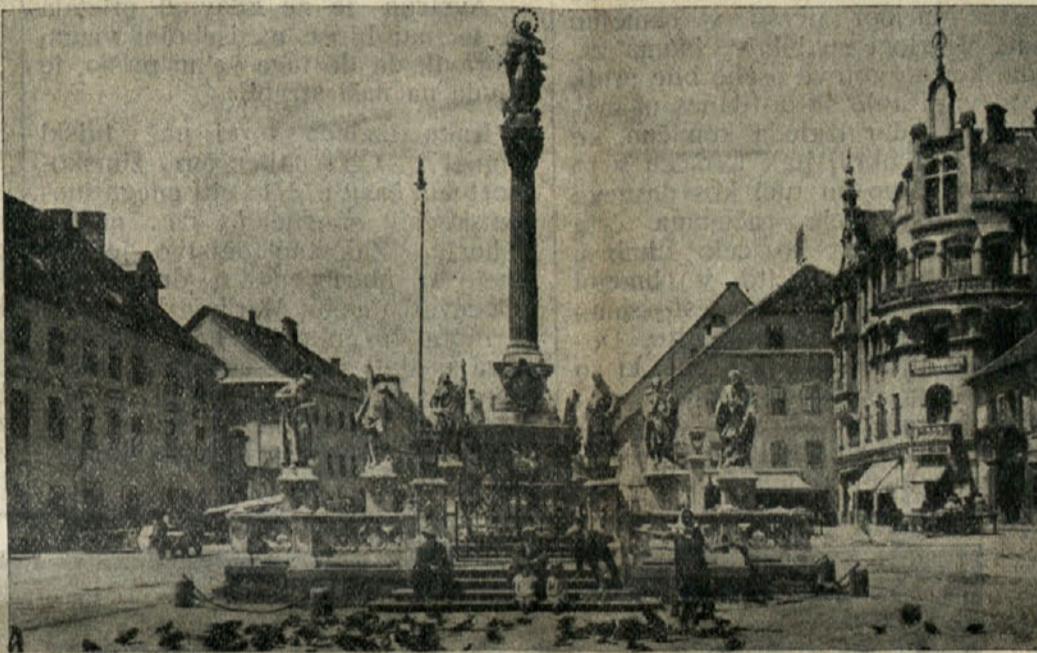
Ta klasifikacija je seveda pri tem sistemu ravno tako težek problem, kakor so to ključi, po katerih se izvršijo volitve v parlament in druga zastopstva. Vendar pa se ta klasifikacija in ključ lahko spopolnjujeta na podlagi popolnoma realnih činjenic, ki so še vedno boljše in zanesljivejše, kakor če odloča tudi v gospodarskem zastopstvu samo slučaj, ali politika, ali kapital, ali premoč kake politične stranke.

Vrhu tega pa ima lahko ta sistem na strani tudi politično zastopstvo, ki bi odločevalo od časa do časa v političnih vprašanjih, in posebno zastopstvo, izhajajoče, kakor sem zgoraj omenil, iz organizacij, ki predstavljajo popolnoma ločene stanove.

Tudi skupnosti, ki naj bi po zgoraj omenjenem sistemu odločevale po svojih odposlancih, bi ne bilo treba vedno povabiti vseh, če so v vprašanju stvari, ki interesirajo in glede katerih lahko odločajo samo posamezne skupnosti in kjer ni v vprašanju na primer celotno gospodarstvo.

Tako bi nastal tudi neki bolj prožen, vendar pa natanko poučen aparat, katerega člani bi dobili sčasoma širši upogled v potrebe celotnega gospodarstva, in na katerega bi se lahko zanašali tisti faktorji, ki bi dajali načrtnemu gospodarstvu ostale direktive.

Taka organizacija bi bila zmožna usmerjati vse naše produktivne in delavne sile v pravi razvoj, podpirati panoge, ki so slabe, a življenja zmožne, ustvarjati možnosti dela za pasivne kraje, predrugačiti manj produktivne nasade v bolj produktivne in odmerjati vsakemu, ki hoče delati, svoje delo in svoj zaslužek.

Maribor — glavni trg z zgodovinskim Marijinim spomenikom

sprotujočih silah, ki so nastopale vedno ločeno in ločene zasledovale svoje povsem posebne cilje brez ozira na skupnost.

Mi imamo dandanes prav zadosti različnih takih stanovskih organizacij, združenih v razne komore. Vse te organizacije in komore pa štiti enostranske interese svojih članov in so v hudi borbi z interesi drugih takih zvez in komor, kakor na primer na eni strani delavske komore, na drugi strani zveza industrijcev, komora za obrt in trgovino, kmetijske zbornice, itd.

organizacije, zbornice itd. morejo prilagoditi takim skupnostim, naj ostanejo, ker po svojih odposlancih, ali svojih kralju predlaganih in od njega imenovanih članov lahko kritično sodelujejo.

Na vsak način pa je treba kolikor mogoče prenehati s tisto delitvijo, ki je doslej stanove samo razdruževala.

Te organizacije je treba ustvariti od zdočaj navzgor, začevši v občini kot najnižji gospodarski edinici, v kateri prihajajo v poštev samo interesi občine in njenega ožjega okraja. Ta edinica bi volila zastopnike v širšo

Ljubljansko pismo

Že v svojem prvem pismu »Razgledu« sem poudarjal, da imamo na Slovenskem še vse premalo časopisov, čeprav jih imamo na videz v preobilici, in sem za primer omenil Novo Zelandijo, deželo farmarjev in pastirjev, kjer izhaja samo dnevnikov nad šestdeset, dasi šteje ta tiskovni eldorado komaj dobro tretjino več prebivalcev, kot nas je Slovenec. Mi pa imamo samo tri dnevnike. Torej je tu kričeč kontrast med zelandsko kulturo in našo, ki je tembolj kričeč spričo dejstva, da med nami ni analphabetov, dočim je tam na rečenem avstralskem otoku par stotisoč barvastih kullijev, ki ne znajo ne brati ne pisati.

Zato pa spet pravim, da sem vesel vsakega novega lista, ki se pojavja v našem časopisnem gaju. Saj v zadnjem času je opaziti tu nekaj več gibanja; nova glasila raznih interesnih skupin se porajajo, — dokaz, da je tu pri vsej krizi in splošnem mrtvilu našega javnega življenja vendar neka potreba.

Sem vesel, da se naše časnikarstvo razvija, vesel v objektivnem pogledu, kakor tudi v subjektivnem stanovskem interesu. Koliko nas pa

je slovenskih časnikarjev? Ne vem, če nas je vseh skupaj sto; tako da pride na 10.000 Slovencev komaj en časnikar; na Dunaju jih pride dvajset na desetisoč dunajčanov, kakor sem bral v neki statistiki.

Tako pičlo je število slovenskih časnikarjev, pa še ti nimajo vsi kruha. Pri nas imamo samo dve večji časopisni podjetji, eno na desnem, drugo na levem bregu Ljubljanice. Torej ima slovenski časnikar pravzaprav samo dve eksistenčni šansi. In če eno izgubi, druge navadno ne dobi, tretje pa skoro nima. Pa mu ne kaže drugega; ali životariti ali pa se obesiti. In mu tu še tako imenitna izobrazba in strokovna kvalifikacija nič ne pomaga. Tragika časnikarja Štuke v Cankarjevem »Za narodov blagor« se nadaljuje tudi še danes, dasi je splošni standard slovenskega časopisja proti predvojni dobi danes brezprimerno višji.

Kakor vse kaže, je zdaj na vidiku nov slovenski dnevnik. Pokreniti ga nameravajo naši gospodarski krogi; pobudo so pa dali mariborski gospodarstveniki. Če sem prav informiran, je zamišljena ustanovitev nekake tiskovne zadruge, ki naj zbere potrebni kapital.

Vse gospodarske organizacije v

naši banovini štejejo skupno menda okoli 50.000 članov. To je cela armada; če se ta mobilizira, se dá napraviti velika, velika reč. Tu je z majhnimi združnimi deleži takoj mobiliziran milijonski kapital, pri čemer treba upoštevati še to, da pomeni 50.000 združnikov hkrati tudi toliko naročnikov; torej že samo tu veliko čitateljsko publiko.

Na taki podlagi je mogoče ustvariti velik in močan list, ki bi lahko igral zelo vplivno vlogo v našem javnem življenju. Vsekakor pa je potreben tak dnevnik, orientiran poglavito na gospodarsko politično linijo, ki bi posvečal vsem našim problemom, velikim in malim, stvarno pozornost in sploh vsemu gospodarskemu življenju, tako v ožji kakor v širši naši domovini. In pa tudi v drugih deželah. Ker vse polno je po svetu zunaj gospodarskih pojavov, ki bi bili tudi za našega malega gospodarskega človeka zelo zanimivi in poučni, a ne izve iz domačega časopisja ničesar ali pa premalo o njih.

Nočem kritizirati našega dnevnega časopisja, toda res je, da se peča vse preveč s političnimi dogodki v inozemstvu, premalo pa z dogodki gospodarskega, socialnega

in kulturnega značaja, dasi so le-ti važnejši in bolj trajnega pomena, kot pa politični, ki se večinoma spreminjajo od dneva do dneva.

Koliko se je že prelilo po stolpcih naših dnevnikov črnila o Hitlerjevem pokretu, poročalo na dolgo in široko o dogodkih v Nemčiji, za kar bi v informacijo slovenskega čitatelja čisto dostostovalo par vrstic. In koliko se razpravlja o hitlerjevstvu povrh še v člankih! Opazil sem, da se razmeroma niti francoski listi ne pečajo toliko z Nemčijo kot se naši, dasi dogodki v Nemčiji Francijo znatno bolj tangirajo, kot pa nas.

Skoro da zvemo iz naših dnevnikov več tujega nezanimivega, kot pa domačega zanimivega; več se ukvarjajo s tujino kot pa z domačijo. Uvodniki so skoro izključno zunanje-politični, le redkokdaj se pojavi kako razpravljanje o domačih zadevah, ki se tičejo naše kože, dasi je teh zadev toliko, da nas kar dušijo.

In v koliko so se naši listi v 15 letih potrudili, nas Slovence čim bliže in bolje seznanjati z brati Hrvati in Srbi? Sploh nudili slovenskemu človeku domovinoznanstva? Mu pomagali poznati dobra vse bitje in žitje naše državne in narodne zajednice? Kaj ve danes slovenski

Napredek Maribora v povojni dobi

Nekaj kratkih opomb in ugotovitev

Znano je, da mesto Maribor nikdar ni bilo kako večje politično središče.

Pod Avstrijo je bilo podrejeno mestu Gradec, ki ga je tudi gospodarsko tako močno nadvladalo, da je bil Maribor samo nekako slabo predmestje Gradca.

Niti trgovskim potnikom se ni izplačalo prenočevati v Mariboru, niti ni bil Maribor iztočišče kakega tujskega prometa, tako da so bili tudi hoteli na neki prav nizki stopinji.

Dasi bi bil avstrijski Maribor lahko postal središče industrije in obrti, se Maribor niti v tej smeri ni razvijal. Bilo je to mesto lastnikov okoliških vinogradov in nekaka centrala politične germanizacije ter je imelo za državo samo s tega stališča še neki pomen.

Samo radi te politike je dobilo mesto Maribor od države nekaj poslopij, dočim se svoječasna mestna zastopstva niti niso brigala za to, da bi se primerno izgradila kanalizacija in elektrika v svrhu povečave mesta.

Vsled krivičnih mej proti Špilju in vsled tega, ker nam je, — deloma tudi po »zaslugi« nekaterih mariborskih činiteljev, — odpadlo koroško zaledje, se je gospodarski razvoj mesta Maribora, ki je imel prej mnogo širše zaledje, še bolj oškodoval in oslabil, tako, da so po prevratu mestna zastopstva in mestni načelniki prevzeli jako težko in odgovorno nalogo.

Ni naš namen, da bi pri tej priliki na drobno naštevati, kaj je mestna uprava po prevratu vse storila za gospodarski razvoj in bodočnost Maribora.

To delo je bilo posebno v zadnjih letih ogromno in so zadevni uspehi tembolj vredni priznanja, ker se o tem v javnosti vse premalo razpravlja.

Če se je v povojnih letih morda v mnogo večji meri razvila Ljubljana ali Zagreb in Beograd, je to iz znanih razlogov popolnoma razumljivo. Dokazano pa je na drugi strani tudi, da so nazadovala manjša mesta, ki imajo mnogo večje gospodarsko zaledje, Maribor pa je napredoval.

V interesu optimizma, ki je prva podlaga gospodarskega napredka, kakor v interesu primerne pouka vse naše javnosti in hkratu tudi v zavrnitev tistih, deloma nepoučenih, deloma pa tudi zlobnih kritikastrov, ki prav po krivici napadajo sedanje mestno zastopstvo in zaslužno mestno načelstvo, bi bilo potrebno, da se ob priliki Mariborskega tedna v posebni razstavi pokaže povojni raz-

voj mesta Maribora in njegove vsestranske pridobitve.

Pri tem pa se naj pokaže tudi finančni razvoj mesta Maribora, ker

Maribor v okviru tujskega prometa

Kako važno vlogo igra za Maribor tujski promet, o tem razpravljati je skoro odveč. Spričo današnje položaja tega obmejnega mesta je evidentno dejstvo, da je razvoj tujskega prometa zanj naravnost eksistenčno vprašanje. Zato je pa tudi treba storiti vse, da se ta promet kar najbolj podvigne, da se Maribor s prednostmi, ki mu jih je podelila narava, in ki so: lepa lega, zdravo, milo podnebje, krasna okolica, docela okoristi.

Pa si oglejmo malo, kako je danes kaj z Mariborom in tujskim prometom.

Maribor spada v obmejno cono

Že pred šestimi leti je bila sklicana anketa, na kateri se je razpravljalo, ali ne bi kazalo, da se mesto Maribor uvrsti v obmejno cono. Razlogi so bili večinoma za, toda, ker so gotove osebe bile proti, se to vprašanje še do danes ni razčistilo. Vendar izgleda komično, ko je ves levi okraj itak uvrščen v to obmejno cono in tudi kos desnega okraja (od meje računana črta 15 km) tako, da so celo Limbuš, Studenci, Pobrežje itd. v obmejni coni, — Maribor kot mesto samo pa je od te ugodnosti izvzeto. Dobro bi bilo, danes tiste osebe, ki so bile svojčas proti tej uvrstitvi, ponovno vprašati, ali so še istega mnenja? Vsakdo, ki le količkaj gospodarsko misli in ima dovolj vpo-

je jako zanimivo in marsikateremu neznan, da Maribor v sedanjih težkih časih popolnoma obvlada svoja bremena in svoje finančne obveznosti ter se izogiba vsakemu, če tudi prav zapeljivemu poizkusu, utrditi svoje finance s pomočjo novih davščin.

gleda v tukajšnje razmere, mora priznati, da spada Maribor vsekar v obmejno cono. Tisti pa, ki trdi, da bi mesto s tem v nacionalnem, kakor tudi v trgovskem oziru imelo škodo, je pač v veliki zmoti.

Maribor bo imel od tega samo koristi, to je jasno. Pomislimo na poletne mesece, ko je bil potni vizum nizek, koliko je bilo tujcev tukaj in ne samo v mestu, ampak po vsej dravski dolini jih je bilo polno, ki so pustili pri nas veliko šilingov. Saj so se šilingi zamenjavali celo za nizko ceno 7 Din. Danes pa, ko je taksa za vizum zvišana baš pri nas, je promet otežkočen, ni več tujcev inozemcev, in se zato prodaja šiling po raznih špekulantih po 9.50 do 10 Din.

Avstrija je že zdavnaj pristala na to, naj bi se medsebojni vizum odpravil, da do tega še ni prišlo, je krivda na naši strani.

Kako izgleda torej naš tujski promet? Ob najlepšem zimsko-sportnem času ni bilo niti enega inozemskega sportnika na našem Pohorju. Žalostno dejstvo je, da smejo o Mariboru vsi drugi prej odločevati, nego Maribor sam. To se mora že enkrat nehati. Maribor mora postati važno obmejno tujsko prometno mesto, pa naj je to nekaterim prav ali ne, — zakaj tudi Mariborčani imamo pravico do ob-

Obmejni kolodvor v Maribor!

Obmejni kolodvor! Koliko je že bilo po prevratu debat in anket, da bi se določilo to važno postajo. Pa si danes po 15 letih še nismo na jasnem. Kajti gotovi faktorji so vedno proti temu, da bi bil Maribor obmejni kolodvor in jim je ljubši Št. Ilj ali Špilje, da celo za Lipnico jim je več. Smešna je trditev, da bi postal Maribor zaradi tistih par železničarjev in carinikov anacionalen ali pa celo antinacionalen.

Ako bi torej ta prehodna postaja bila v Mariboru, bi mesto samo s tem mnogo pridobilo. Kajti vsak potnik, ki potuje v Avstrijo ali iz nje v Jugoslavijo, bi se moral vsaj kratek čas ustaviti v Mariboru in bi tu le nekaj potrošil.

Pohorska železnica

Koliko se je že o njej razpravljalo! Pred kakimi sedmimi leti se je osnoval nekaj pripravljalni odbor, ki je imel smisel za povzdigo tujskega prometa in je v ta namen tudi že vse storil, da pride do uresničenja načrta pohorske železnice, ki je prepotrebna. Ustanovila se je tudi zadruga in zbirala zadržnike, ki so dosegli že lepo število. Tudi z raznimi graditelji železnic je odbor stopil v stike in je prišlo že do pozitivnih pogajanj. Ker pa med Slovenci nikdar ni prave složnosti, so se tudi tukaj našli nasprotniki, ki so imeli ne le pomisleke, ampak so kar naravnost nastopili proti temu projektu. In tako je ta zadeva danes še vedno na mrtvi točki, zlasti pa seveda radi med tem nastale krize. Mnogi so sicer vplačevali v zadrugo svoje deleže in so nekateri prispevali prav lepe vsote; ta denar pa leži danes mrtev v denarnem zavodu, ne da bi komu koristil, a zadržniki ga ne dobijo nazaj. In tako je danes problem pohorske

Dogodki zadnjih dni v Parizu.

Ko je padla vlada Chautempsa radi afere Staviskega, je prišlo v Parizu do divjih demonstracij in izgredev, katere je policija le s težavo udušila. Slika nam kaže na levi aretacijo demonstranta, na desni pa demotiran časopisni kiosk.

kmet o hrvaškem in srbskem kmetu? Bore malo, vse premalo za tesneje sožitje.

Slovenskega trgovca, obrtnika, podjetnika bi veliko bolj zanimalo kako poročilo o gospodarskih prilikah v Šumadiji ali v Ohridu, ali o čem je razpravljal banovinski svet zetske banovine, kot pa to, kaj je v dolgovoznem govoru povedal japonski delegat v Ženevi, ko je itak vseeno, kaj je povedal. Škoda samo tiska in papirja!

Kakor rečeno; več domačega nam treba in manj tujega. In manj političnega, več gospodarskega. Gospodarska vprašanja so temeljna življenjska vprašanja.

Tu je široko polje za velikopotezen list na gospodarski podlagi. In je le razveseljivo, če so naši gospodarstveniki prišli do spoznanja, kako moč predstavljajo njih združene organizacije, in kako močan instrument za uveljavljanje svojih teženj in potreb si lahko ustvarijo s takim javnim glasilom.

Želim že v interesu nas novinarjev, naj bi se zamisel gospodarstvenikov čim prej oživotvorila.

Aemonus.

Senzacija! Senzacija!

Čitajte in zadovoljni boste.

»Razgled« naklonjeni čitatelji naj mi oprostijo, da jim spet pripovedujem sanje. Toda gre za silno zanimivo reč. In pa blagovolite upoštevati, gospoda moja, tudi to, da so sanje že v življenju starih Egiptčanov, ki so bili visokokulturen narod, igralo kolosalno vlogo, da so veliki Faraoni vsa svoja dejanja in nehanja uravnavali po sanjah, in da tudi moderna veda prisloja sanjam velik pomen v človeškem življenju, jih smatra celo za nekake migljaje usode...

Sanje so pomenljive, so preroške, to uči izkušnja, zlasti pa so usodne, če se ponavljajo v enakih oblikah in okoliščinah.

In glejte, gospoda moja, stoprav to se je meni primerilo. Torej gre tu vsekakor za zelo resno zadevščino, gre direktno za usodo vašega sočloveka, torej vas bo to nedvomno živo zanimalo. Prosim zato prijaznega poslušaja.

Snoči se mi je spet sanjalo tisto isto, kar sem vam menda že nekoč pravil in kar je bilo tako grozotno: Da je bilo, kakor da je Maribor naenkrat izumrl... mrtvo mesto, nikjer človeka... samo jaz blodim po praznih ulicah, votlo odmeva med zidovi moj korak.

Groza me prešinja. Kaj se je zgodilo z Mariborom? Kaka strahovita katastrofa je zadela to lepo, ljubo mesto? In že zabliske v moji novinarski glavi misel: Ha, to bo senzacija! To mora takoj v časopis!

A najprej treba povprašati na cenzuri, če se sploh kaj sme o tem pisati. In že drvim gor po stopnicah justične palače, planem v pisarno državnega pravdnika, tam v predsobi sedi tisti simpatični srebrnolasi gospod z vedno prijaznim smehljajem —

najvljudnejši uradnik, ki je kdaj sedel v kakem državnem pravdniku — a čim vstopim, že ga ni več. Pred očmi mi je izginil!

Potrkam na druga vrata. Nič odziva. Odprem: tam za svojo pisalno mizo sedi gospod prvi državni pravdnik. A ko se približam, — se razblini njegova postava, ni ga več.

Divjam nazaj v svojo redakcijo, samo to eno misel v glavi: List! List! List mora iziti! To bo kolosalna, nezaslišana senzacija!

A zdajci se zavem, da ničesar ne vem, da nimam ničesar zapisanega... In kje naj kaj zve? Za Boga, morda pa stoji že vse to v časopisih, in jaz pridem prepozno! Zamudim slajno priliko, da prinese tudi moj list enkrat nekaj, kar bi Mariborčani z zanimanjem brali!

Ves znojen od strahu in razburjenja divjam dol h kavarni »Bristol«. Tam na vratih — se mi zdi, — že stoji gospodična Marica in mi poredno maha z »Mariborencem«, — a ko planem v kavarno, ni ne Marice, ne časopisov. Vse prazno in tiho...

Prazne in tihe vse hiše, vse ulice, vse mesto. Nikjer žive duše, iz zrcal izlozbe se mi reži samo moj lastni mrtvaški obraz.

Groza me goni dalje, po Jurčičevi, po Gosposki, preko Glavnega trga... Halo, tam pred državnim mostom pa stoji prometni redar. Čudno: mož nima glave, vendar še zmeraj daje znamenja nevidnim avtomobilom.

Ah, laže mi postane pri srcu! Samo da še funkcionira javni red in mir, četudi brez glave, — dotlej ni še konec sveta.

Ko pa prilitim do stražnika, se razblini tudi on, in ko hočem čez most, tudi mostu ni več: bobneče in grozeče naraščajo valovi Drave, me hočejo pogoltniti — In bežim nazaj, gor po Gosposki, —

kam naj se obrnem? Kaj naj storim? Spet se mi vrti po možganih samo ta ena misel: List, list! Moj list mora iziti, pa čeprav ves svet propade.

Prispem do trgovine »Karo«. Ah, tu je g. Roglič! Včeraj sem bil pri njem in mi je obljubil članek o aktualnih gospodarskih problemih. Grem skozi trgovino, zadaj je kontor: vidim gospoda Rogliča nekaj pisati, vidim njegov resnobni, zamišljeni obraz... A v istem hipu se mi je že razblinil pred očmi, stol je prazen, na pisalni mizi leži samo rdeča knjižica »Rotary-club«.

Spet blodim po mestu, strašna tesnoba mi stiska prsi in grlo, čeljusti mi drgetajo. Moj Bog, ali res nikjer ni več človeka, ki bi mogel z njim govoriti? Kje so prijatelji? Kje so bratje rojaki? Ali sem res tu tako sam in zapuščen?

Oziram se na nebo; sivo, mrko, težko leži nad mrtvim mestom... Tedaj pa zaslišim od neke z višave, iz etra gromki glas:

»Kaj iščeš ti tod s tem svojim listom? Kaj si ti, domišljavi bedak, res misliš, da boš ti združeval Slovence? Tega sam Bog Oče ne zamore! Ali ne vidiš, kako si v Mariboru Slovenci med seboj razbijajo okna. Nemec se pa smeja! Ker si udarjen s slepoto, zato je Maribor zate mrtev, in ker si tak bedak, zato si in goš sam.«

Tako je grmel ta glas. In med njegovim grmenjem so se vsipali na mene ko toča listi »Razgleda«, čedalje gosteje in težje.

Jaz sem skakal, krilil z rokami, protestiral: »Kako je to mogoče, da prihaja več izvodov nazaj, kot pa sem jih razposlal? Ali je to pošteno, ali je to pravično?«

Vpil sem, dokler se nisem zrušil in zadušil pod ogromnim kupom papirja — — Hvala Bogu, da so bile samo sanje! Ampak sanje so pomenljive... J. Fr. K.

železnice še vedno napol mrtvo rojeno dete, ki ne more ne umreti ne živeti. Zato je treba že enkrat resno misliti na to, da se ta pričeti in že toliko obdelani načrt končno oživotvori. Ker je jasna stvar, da je ta pohorska železnica za Maribor življenska potreba. Tisti pa, ki še vedno trdijo, da bi ta železnica bila veliko breme za Maribor, se zelo motijo.

Če bi take gorske železnice bile pasivne, ne bi se v inozemstvu vedno bolj širile in uveljavljale. Sicer je pa veliko odvisno od tega, kdo bo vodil podjetje in kaka bo uprava.

Gorske železnice zelo povzdigujejo tujski promet, in našemu Pohorju se obeta s tem najlepša bodočnost. — oživelo bi, da bi bilo veselje. Postalo bi sčasoma prvovrstno letovišče in tudi zdravilišče. Posebno prva leta pa bi imela ta železnica mnogo dela s prevažanjem stavbnega materiala za zgraditev hotelov in domov.

Pa pravijo drugi, saj se gradi preko Pohorja lepa avtomobilska cesta, da bodo ljudje laže uživali pohorske lepote. To je vse prav lepo, saj potrebujemo tudi cesto. Ampak pomisliti je treba, da si vsakdo ne more privoščiti avtomobila. Dočim bo za železniško vožnjo plačal le malenkost in se prav hitro in komodno popeljal na vrh Pohorja.

In ali si moremo kaj idealnejšega zamisliti, kakor če bi bilo Pohorje zvezano naravnost z Mariborskim otokom vsaj z lepo cesto. Bilo bi kar veselje gledati živahni promet med Pohorjem in kopaljščem na Mariborskem otoku.

Dolžnost mariborske občine je, da zveže tudi desni breg z otokom, da se bo tako nudil tudi desni strani Maribora lahke dostop na otok in s kopaljščem.

Zato naj vsi skeptiki in nasprotniki tehi načrtov že enkrat spremenijo svoje nazore ali pa naj stopijo v ozadje. Načrti sami pa naj se čimprej izpopolnijo in izvedejo, da s tem pokažemo, da smo res voljni z vsemi silami podvigniti tujski promet Maribora in okolice, ki naj se živahno razcvete.

Maribor mora postati ena najvažnejših in najbolj priljubljenih točk za tujski promet, ki nam bo donasal eksistenčnih virov.

W.

Pripomba uredništva: Ta članek smo prejeli že pred tedni, a ga radi tesnega prostora v listu nismo mogli prej objaviti. Med tem je pa stoprav vprašanje pohorske železnice stopilo v nov, razveseljiv študij. Kakor smo že zadnjič poročali, se je posrečilo doseči v Švici za pohorsko železnico trimilijonsko posojilo in s tem se ta projekt približuje skorajšnjemu uresničenju. Najbrže bo že pomladi moč goče pričeti z gradnjo.

KULTURNI RAZGLED

Mariborska kulturna kronika

V sredo, 24. jan., je pri Svobodi predaval g. Grčar o stanovski državi. Predavatelj je na kratko obrazložil načrte za državno ureditev v treh fašističnih državah (Italiji, Nemčiji in Avstriji) ter predočil njih pravi smisel in posledice za delavstvo.

V četrtek in petek, 25. in 26. jan., se je vršilo v Ljudski univerzi dvoje predavanj prof. dr. Lj. Hauptmanna iz Zagreba o Bismarcku in pruskem duhu ter o podonavskih problemih. Zanimivo je predavateljevo jasno in realno gledanje, ki vidi glavne motorje zgodovine v kakovosti tal in z njo zvezanih ekonomskih faktorjih, ne pa v idejah in osebnostih. Takih predavanj bi si želeli več.

V soboto, 27. jan., sta se dopoldne in zvečer vršili uspeli svetosavski proslavi.

V ponedeljek, 29. jan., smo imeli v Ljudski univerzi priliko poslušati kapaciteto v plezanju, Miro Debelakovo. Predavanje o raznih njenih turah, ki ga je spremljalo krog 60 lepih skioptičnih slik, nam je dalo slutiti duševnost tistih, ki jim je preizkušnja svojih sil v borbi z naravo smisel življenja. Posebno zanimiv je bil njen opis Prokletja. V pavzi je predavateljico v imenu planinstva pozdravil g. ravnatelj dr. J. Tominšek.

V sredo, 31. jan., je bil prosvetni večer Svobode s prav peštrim programom. Trem delavskim pesmim, ki jih je zapel moški zbor, je sledila recitacija Klopčičevega »Krika v januarju«, ki je bil gotovo najmočnejša točka večera. — Za tem je predaval g. Štandeker o proletarski umetnosti. V zgoščenih in zanosnih besedah je predavatelj pokazal na mesto proletarske umetnosti v razrednem boju. — Novost je bila potem recitacija Župančičevega »Gladu«, ki jo je izvajal govornilni zbor. — Mnogo priznanja je žela tudi deklamacija Mačkovega »Boja za igračo«. — Večer so nato zaključile tri pesmi Svobodnega mešanega zbora. Škoda, da »Svoboda« za take prireditve nima večje dvorane.

Isti večer je v Zgodovinskem društvu referirala prof. dr. Silva Trdinova o Ložar-Vodnikovi Autologiji moderne slovenske lirike. Predavateljica je preko karakteristike zbirke prešla k čitanju nekaterih značilnejših pesmi. V vitrinah študijske knjižnice so bile razstavljene autologije in zbirke pesmi, ki sta se jih oziroma se jih nista posluževala urednika.

Jaro.

Redeflacija
O tem aktualnem vprašanju smo prejeli od odličnega našega sodelavca zanimiv članek, a smo ga zaradi pomanjkanja prostora morali odložiti za prihodnjo številko.

Maribor), dočim sta v prvenstvu jahačev zmagala področnika Rakočević in Rodič. Gledalcev je bilo mnogo.

Zanimiv potek beleži smučarsko tekmovanje v Mežiški dolini. Tamošnji klubi so namreč izvedli na progi Kotlje—Mežica veliko propagandno tekmo, kateri so še priložili tekmovanje v slalomu. V teku je zmagal Mariborčan Legvart pred domačinom Harnoldom. Pri slalomu je izšel kot zmagovalec Škapin iz Maribora. Pokrovitelj prireditve, ki je bila zaključena z velikim smučarskim slavjem, je bil prevaljski okrajni glavar dr. Tekavčič.

Trije Mariborčani so se tudi udeležili smučarskega prvenstva »Zagrebskega zimskosportnega podsaveza« v Delnicah, toda morali so kloniti pred domačini. Zmago jim je odnesel Šafar z Delnic. Marchiotti iz Rimskega vrelca je zasedel peto mesto, dočim sta Mušič in Privšek odstopila.

Zal so se snežne razmere v dolini zopet poslabšale tako, da je bila mariborska podzveza prisiljena, za 27. in 28. januarja v Maribor določeno prvenstvo Dravske banovine preložiti na drug čas.

Preteklo nedeljo so smučarji izvojevali edinole prvenstvo Savske banovine. V teku je zmagal Zagrebčan Zingerlin, v skokih pa Jakopič. Lepo zmago je beležil tudi Mariborčan Kožuh Marjan, ki je v smuku prehitel vse odličnike z Norvežanom Jahrom vred. V juniorski skupini je postal prvak Ljubljčan Pribošek.

Nastopu hokejistov v Mariboru je sledil v nedeljo mednarodni turnir na Bledu. Pokal bana dr. Marušiča si je priboril dunajski »Wintersportklub« pred reprezentanco Budimpešte, Beljačanov in »Ilirije«, ki je tudi ob tej priliki pokazala velik napredek.

Na Svečnico pa je na Planici pričelo smučarsko državno prvenstvo, ki tudi letos zaznamuje rekordno udeležbo.

Mariborske prireditve:

Narodno gledališče: V soboto 3. februarja opereta »Stambulka roža«, prvokrat v sezoni. — V nedeljo 4. februarja popoldne otroška predstava »Trnjulčica« ob znižanih cenah. Zvečer opereta »Grofica Marica« zadnjikrat. Gostuje Ivan Gorski.

Ljudska univerza: Dne 8. in 9. februarja predava univ. prof. dr. Ivšič iz Zagreba o kapitalizmu, boljševizmu in fašizmu.

Grajski kino: Senzacionalni film iz indijske džungle »Dovedi jih žive!«

Kino Union: filmska opereta »Pesem o sreči«.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov v Mariboru priredi prihodnjo soboto 10. februarja ob 20. uri v vseh prostorih Gambrove dvorane veliko pustno veselico.

POD PISANIM ZMAJEM

je naslov velikega izvirnega romana, ki začne izhajati v prihodnji številki »Razgleda«.

Dejanje je povzeto iz našega javnega življenja v preteklosti, sedanosti in bodočnosti in igra poglavitno v Mariboru in v Ljubljani.

Upamo, da bomo s tem velezanimivim romanom zelo ustregli čitateljem »Razgleda«, ki se jim hoče zabavnega čtiva, ne iz tujega sveta, ampak iz naše ljube domačnosti.

HUMOR

Tine se gre kopat. V roki drži raka. Ga vpraša prijatelj: »Kaj pa boš z rakom?« Pravi Tone: »Veš, jaz sem tako srmežljiv. Sam si ne upam v vodi šcipati dekleta v meča.«

Kovačeva živita v složnem zakonu. V hiši ni nikoli prepira. Kako to, Kovač? se zanima sosed. Kovač se smehlja: Če moja žena pobesni, vrže za mano poleno. Če me zadene, se smeje ona, če me ne zadene, se pa smejem jaz.

Nekdo kriči s tretjega nadstropja: Hišnik! Hišnik! Pridite hitro, moja tašča je znorela in hoče skočiti skozi okno.

»Kaj pa naj jaz pri tem pomagam?«
»Le brž pridite, ne moremo odpreti okna!«

Doživljaj, katerega mora vsak doživeti!

To ni film o zverinah — film kakor smo jili že mnogo videli. To je senzacionalni vefilim iz džungle, film, kakršnega še ni bilo na platnu.

Ta vefilim predvaža

Grajski kino v Mariboru od 31. Jan. do vključno 5. febr.

Predobjava: Od torika 6. do vključno četrtega 8. febr. poje znameniti **Jan Klepura** v najboljšem svojem vefilimu

Pesem za Te...

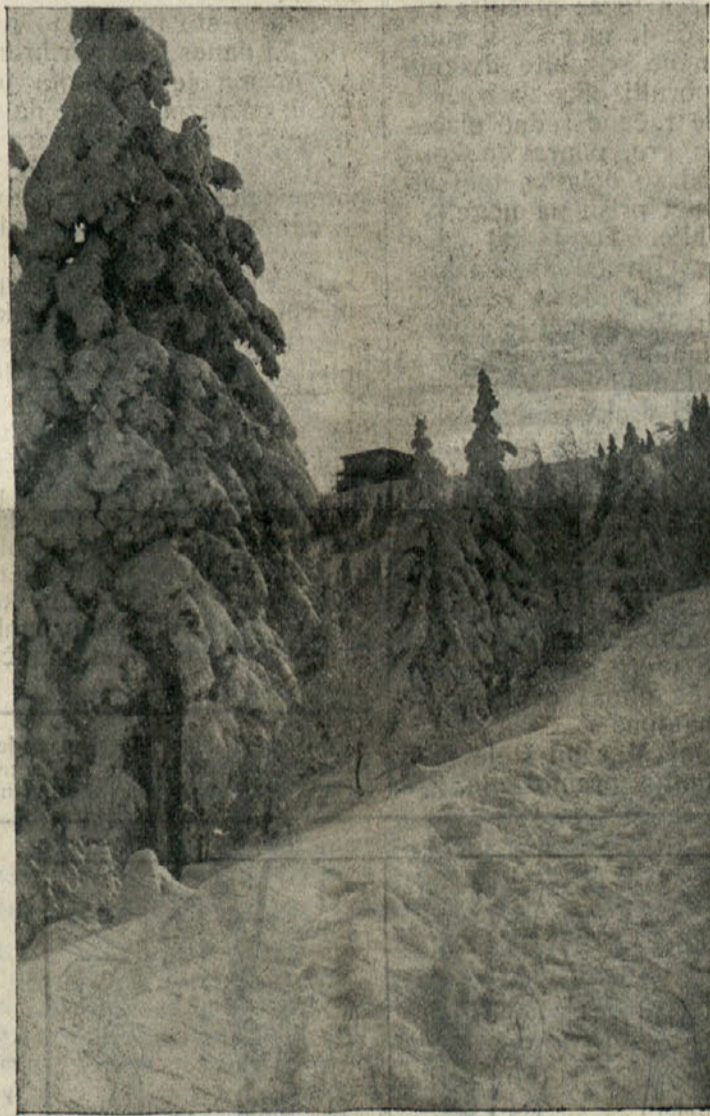
Glavne vloge: **Jan Klepura, Paul Kemp, Ida Wüst, Ralph A. Roberts, Paul Hörbiger**

SPORTNI RAZGLED

Iz zimskosportne kronike

Zimska sezona je na vrhuncu. Dočim so drugod stopali smučarski prvaki na plan, smo imeli v Mariboru menda prvi jugoslovanski »skijöring«. Kljub slabemu snegu so

se prav posebno izkazali i motociklisti i jahači. Tudi smučarji so rešili nalogo dobro. Prvo prvenstvo v tej panogi sta si osvojila Lotz (Motoklub) in Fanedl (SSK)

Zimsko Pohorje — pot k Senjorjevemu domu nad Ribnico

M. Zor:

Junaki in žrtve

Kadar smo bili dalj časa zunaj na fronti in smo bili že izčrpani, nas je zamenjal kak drug oddelek. Mi pa smo šli v dolino, v mirnejše kraje, da se odpočijemo in nabereemo novih moči. Toda ne mislite si, da je bilo to lenarenje in resnično počivanje. Edina ugodnost je bila pač ta, da nismo bili izpostavljeni sovražnemu ognju, vse ostalo pa je bilo isto kot prej. Namesto resničnega morenjenja na fronti, smo se v dolini vadili v morenjenju, da smo bili pozneje tem bolj izurjeni v tem poslu.

Nekoč pa se je pripetil ta-le dogodek, ki mi včasih ponoči v sanjah še sedaj vzbuja grozo, kakor mi jo je takrat v resnici. Bilo je to veliko, toda grozno junaštvo.

Vadili smo se v metanju ročnih granat. Poznali smo različne tipe teh strašnih morilk. Nekatere so bile za metalca skoro istotako nevarne kot za sovražnika. Granate starejšega tipa so bile še zelo nerodne, in smo se v tistem času vadili v metanju granat, ki so imele na enem koncu ukrivljen ročaj, nekak kavelj, za kateri smo granato pred lučajem prijeli, sicer jo pa imeli lahko obešeno za pasom. Na drugem koncu granate pa si močno potegnili za vtivcu, ki se je užgala in čez šest sekund povzročila eksplozijo.

Z eno roko si prijel za ročaj, z drugo potegnili za vrvico, štel počasi do tri in nato zagnal. Ko je padla granata v daljavi na tla, se je razletela. Videl sem nekoč učinek take granate, ko je priletela v gručo vojakov. Bilo je pet mrtvih in 17 težko in lahko ranjenih.

Pri onem dogodku, o katerem pripovedujem, smo stali v precej ozkem in gostem krogu okoli našega instruktora poročnika, ki je držal v roki granato ter razlagal njen pravičen met. Nato je hotel met praktično pokazati. Opozoril je pri tem na napako, ki smo jo navadno delali, da smo namreč granato prehitro vrgli.

Na eni strani smo odprli krog in odstopili za par korakov, da poročnika ne bi ovirali pri metu. Ves čas razlagajoč, je granato naprožil in pričel šteti prav počasi. Pri tem je kolebal z roko v velikem loku.

»Enaindvajset, dvaindvajset, triindvajset« — — —

Instinktivno smo se sklonili nekoliko k tlom in vse glave so se obrnile proti cilju. Ničesar nismo videli ne slišali ne pastil. Ozrl sem se hitro na poročnika. Kar se je tedaj zgodilo, je trajalo morda le tri sekunde.

Naprožena granata se je s kavljem vjela poročniku za rokav in ni je mogel spraviti z roke. Z divjo naglico je trgala in vlekel. — Vse zaman! Zakričali smo, trije, štiri so se obrnili in skočili v stran, ostali pa so odreveneli. Dva sta hotela skočiti k poročniku in mu pomagati. Tedaj pa se je on vzravnal in zavpil: »Na tla!«

Isti hip smo že ležali plosko na tleh. Tudi poročnik. Da pa bi napravila granata čim manj nesreče, je podvil roko pod trebuh ter se vlegel na granato.

Isti hip je že počilo.

Niti eden nas ni bil ranjen, poročnika pa je popolnoma razmesarilo. Da obvaruje tovariše, je ta junak žrtvoval sebe tako, da je vse železne drobce vjel v svoje telo.

Najceneje potujete

ako kupite vse vozne karte pri

„PUTNIKU“
pooblaščenam enjalnica
uradni potovalni biro

Aleksandrova 35 / Tel. 21-22

Dovedi ih žive!

Kako so nakopičili svoja bogastva

Nekaj zgodbic o ameriških milijonarjih

Te zgodbe pripoveduje Allan I. Eidinow, ki je v Wallstreetu zaslužil milijone in v Wallstreetu izgubil milijone.

V žepu imam nikljast novčič, ki je vreden milijone. Bom to takoj razložil. V Ameriki je en »dime« — približno dva penija — najnavadnejši novčič. Dajo ga otrokom, kolporterjem za časopis, kupijo z njim skodelico kave ali kaj podobnega. Moj nikljasti novčič je tak »dime«. Je še popolnoma nov in se sveti. Ta novčič dobil, bilo je to v času pred človeka na svetu. Takrat, ko sem ta novčič doil, bilo je to v času pred velikim polomom, je imel ta mož 90 trilijonov dolarjev premoženja. Možu, ki mi je podaril ta novčič je ime **John Rockefeller**. To je najvišji znesek, ki ga on komu osebno podari. Tudi večje napitnine ne da nobenemu natakarnju. Toda z novčičem ti da tudi nasvet, kako lahko postaneš bogat.

»Priatelj,« — mi je dejal, — »če tega novčiča ne izdaste, vas nikdar ne bodo poteptali. Dobro premislite in boste spoznali, da je v tem nekaj resnice, ki je podlaga mnogih premoženj.«

Odkar sem dobil od Rockefellerja ta novčič, sem govoril z mnogimi ljudmi, ki so se z lastno silo povzpeli do milijonarjev. Vsakega sem vprašal za mnenje, kako kdo lahko najhitreje postane bogat.

Tu je na primer bila **Hetty Green**. Ko je umrla, je zapustila dvajset milijonov funtov. Živela je kot nekdo, ki ne ve, kje bo vzel za prihodnje kosilo. Če je šla na izprehod, je bila vedno zelo nejevoljna, ako je kdo v oguljeni, stari ženi, ki je drsala po pločniku, spoznal milijonarko. Da bi se izognila tej nevarnosti, se je posluževala raznih zvijač. Po trikrat se je obrnila, preden je stopila iz svojega stanovanja, ali pa se je skrila za vrata in opazovala sosede. Bila je naravnost klasičen primer bede. Da bi kaj prihranila pri svojem računu za obleke, si je napravljala spodnje perilo iz časopisnega papirja. Da zmanjša račun za pranje perila, je dala oprati samo robove svojih spodnjih kril, in da bi se izognila obdavčenju, je stanovala v navadni stanovanjski hiši. Njena edina ekstravaganca je bila, da je imela psička, ki je živel v takem luksuzu, kakršnega bi si njegova gospodariča nikdar ne bila privoščila. Ko se je ta psiček nekoč ranil, je šla k nekemu lekarnarju po zdravilo. Ko so ji povedali, koliko stanejo zdravila in koliko še posebej steklenica, je rekla: »Se ne dam izropati, doma imam dovolj praznih steklenic. Šla je in je v tej lekarni niso nikdar več videli.

Porabila gotovo ni več, kot pa kaka Rockefellerjeva služkinja, toda z ačasa ameriške finančne krize l. 1907., je posodila milijon dolarjev in ga tudi ni izgubila. Avtobusov se nikdar ni posluževala, da o taksijih sploh ne govorimo. Če so jo hoteli

pregovoriti, je preprosto odgovorila: »Jezus se tudi ni vozil v avtomobilu. Osel mu je zadoščal.« Živela in oblačila se je kot kaka beračica. Nekoč jo srečam v Wall-Streetu in jo vprašam, kako bi se dalo zaslužiti kaj denarja. Odgovorila mi je:

»Nikdar špekulirati z delnicami. Nikdar podpirati uradnega podjetja. Počasi jesti. Ne pohajkovati po cele noči. Ne piti ledene vode. Nobenega zaključka napraviti, preden niste vse zadeve prespali. Če vam kdo dolguje sto funtov, ne vzemite 99 funtov 19 šilingov in 11¼ penija. Plačajte svoje dolgove. Darujte naskrivaj. In opustite vsako pozornost vzbujajočo dobrodelnost.«

Končala je s tem, da me je vprašala, če sem že pil čaj. Ko sem zanikal, me je peljala v majhno gostilno. Naročila sva čaj. Sladkor, ki je ostal, je dala v žep in vprašala za račun. In — plačal sem ga jaz.

Potem je bil tu nekdo drugi. Znameniti **Horatio Bottomley**. Ko sva bila pri tretji steklenici, — je vztrajal na tem, da bo vse tri on plačal, — sem ga vprašal za tajno njegovega uspeha:

»No« — je dejal — »nikdar ne plačajte računa, preden vam ga ne predložijo. Razen tega: plačujte počasi. Plačajte, če le mogoče v gotovini in nikdar ne pozabite dvigniti svoj glas in obrniti občo pozornost na to, da svoje račune redno plačujete. Če to ne gre, napravite konkurz. Čim večji so dolgovi, tem hitreje boste zopet prišli na noge.«

Jimmy White. To je bil eden največjih zapravljivcev in zaslužkarjev Velike Britanije v zadnjih petdesetih letih. V eni noči je zapravil na stotine funtov. Z raznimi podjetji je zaslužil milijone. V njegovi pisarni sta visela v okviru dva čeka, oba sta imela označko »plačano«. Eden se je glasil na 1.500.000 funtov, poleg njega pa ček na 2 šilinga 6 pencov. Ta ček je bil njegov začetni kapital. S tem si je potem pridobil milijonsko premoženje. Kako?

»Bratec,« — mi je dejal — »vedno treba iti naprej. Vedno napravi to, kar ti reče tvoja grba. Kupi za en milijon in če nimaš denarja, — si poišči kompanjona.«

John Pierpont Morgan šteje nad sto milijonov funtov premoženja. Ži-

Iz skavtske kronike

Ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič je obljubil župnemu starešini br. dr. Josipu Tavčarju, da bo vsestransko podpiral skavtsko organizacijo.

Župni starešina br. dr. Josip Tavčar je inspical pretekli teden stega skavtov v Celju in v Mariboru.

Župni tabor slovenskih skavtov, tretji po številu, bo po sklepu župne uprave pri Mariboru v dneih od 30. junija do 9. julija 1934.

Župni tečaj — srednji občni tečaj — bo meseca avgusta pri Ljubljani.

Planinke imajo svoj srednji občni tečaj koncem meseca junija in začetkom julija pri Ljubljani. Predpriprave so v teku.

Klub roverjev pri Glavni upravi v Beogradu je apeliral na vse edinice, naj mu pošljejo skavtske in priljubljene narodne pesmi, da izda skavtsko pesmarico. Akcija je vsekakor zelo hvalevredna.

Savska župa ima v programu za bodočih pet let izdajanje skavtske literature; izidejo naj knjige: III., II. in I. red, nekateri strokovni izpiti, ter navodila za vodnike, vodje in načelnike vseh kategorij.

V Gradišču na Kozjaku so mariborske planinke priredile božičnico in pri tem obdarovale nad 60 otrok z oblekami in jestvinami.

Bogomilin klub ljubljanskih stanaric je priredil božičnico v Šiški in obdaroval več revnih rodbin. — Enako sta obdarovala reveže za božič tudi Andrejin klub in kolo »Vesna« ljubljanskih planink.

V Kočevju, kjer je bilo kolo planink radi nesposobnosti vodstva od župe razpuščeno, snujejo novo edinic in to kot steg planink. Akcijo je prevzela gđ. prof. Tomiškova.

vi naravnost kraljevsko, manjka mu samo krona. Sprejemna dvorana njegove palače v Fifth Aveniji je popoln posnetek prestolne dvorane v buckinghamski palači v Londonu. Tu je baldahin in dva krasna stola, podobna prestolom. Tudi njega sem vprašal za mnenje. Tu njegov odgovor:

»Prvih sto funtov, to je najtežje. Mož, ki danes lahko prihrani sto funtov in mu je ta vsota popolnoma prosto na razpolago, je na poti k bogastvu. S sto funti mora napraviti petsto, s petsto funti tisoč funtov in potem teh tisoč funtov podvojiti. Tega denarja se ne sme nikdar dotakniti, ako hoče imeti realno podlago.«

P. Morgan je nekoč pripovedoval šolskim otrokom, kako lahko, ako so bogati, z malo napora postanejo še bolj bogati. Pripovedoval je:

»Zadnjo noč sem imel težke sanje, neko moro. Bil sem uradnik v banki svojega očeta, in računi se mi niso hoteli vjemati. Nočna pošast mi je grozila, da bom bičan, ako ne uredim računov. Pot mi je oblival čelo. Računi se niso hoteli vjemati. Kaj naj storim? Storil sem, kar je bil edini izhod. Kupil sem banko.«

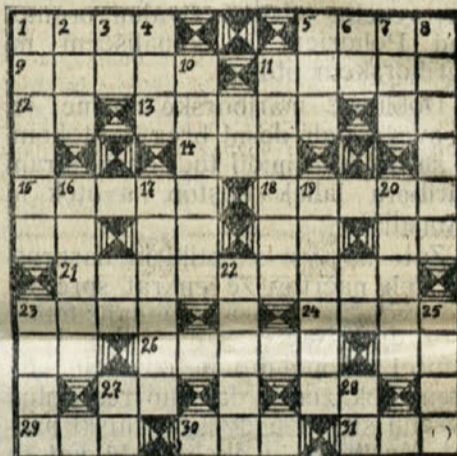
Žalibog bo le malo bančnih uradnikov moglo upoštevati ta nasvet.

»Gospod hišnik, pri nas dežuje skozi strop. Kako dolgo bo to še trajalo?« — Hišnik: Kaj vem! Nisem vremenski prerok.

Kdo bo dobil zlato uro?

Vodstvo radijske oddajne postaje v Ljubljani je za svojega desetisočnega naročnika razpisalo nagrado v obliki zlate ure. Ker se število naročnikov naglo bližuje številu 10.000, so vabljeni vsi zainteresenti, naj čimprej postanejo naročniki Radia Ljubljana. Desetisočnega naročnika čaka zlata ura.

Križaljka

Vodoravno: 1. vodopad. 5. up. 9. spremljevalec zemlje. 11. morsk robar. 12. osebni zaimek. 13. zvezda repatica. 14. domača žival. 15. rusko žganje. 18. lišp. 21. mesto v ruskem Turkestanu. 23. mesto v Švici. 24. barva. 26. ulica v Zagrebu. 29. kamor devamo roke. 30. žuželka. 31. žensko krstno ime.

Navpično: 1. južen sadež. 2. delomržen. 3. igralna karta. 4. izdelovalec kruha. 5. rabimo pri šivanju. 6. ploskovna mera. 7. talent. 8. gojitelj sporta. 10. vrsta obuvanja. 11. poet. 16. iz ovsa. 17. mesto na Gorenjskem. 19. priprava. 20. prebivalec južne Azije. 22. mesto v Franciji. 23. svetnik v februarju. 25. kozarec. 27. lunaška pesnitev. 28. egiptovski bog solca.

Rešitev križaljke v št. 4.

Vodoravno: 1. kos. 4. pet. 6. osel. 8. brana. 12. Tamar. 14. star. 15. bes. 16. Ito. 17. ponos. 20. klas. 21. obod. 22. orala. 23. sir. 24. dve. 25. Elga. 27. otava. 31. Loewe. 32. Atos. 33. Eva. 34. alt.

Navpično: 1. kot. 2. osa. 3. Sem. 5. frs. 7. labod. 9. Atila. 10. Natal. 11. Arosa. 13. res. 17. posel. 18. obilo. 19. Norge. 20. Kreta. 22. ovo. 26. Awe. 28. ata. 29. vol. 30. Ast.

»Dovolite, gospodična, da vam ponudim svoj dežnik!«

»Zelo ste kavalirski, gospod, najlepša hvala!«

Josip Kager

Maribor, Vetrinjska ulica 30

izdeluje dragulje in zlatnino
Predelava starega nakita po
modernih vzorcih

Popravila najcenejša

Avstrijske šilinge, italijanske lire, dolarje, franke in vse druge

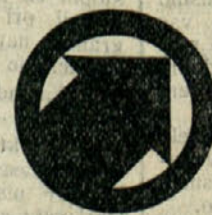
VALUTE

prodaste in kupite najugodnejše pri

'PUTNIKU'

Maribor, Aleksandrova 35, telefon 21-22

Najcenejše in najboljše usnje in čevljarske potrebščine dobite v

**usnjarni
Viktor Kosi**

na Kralja Petra trgu 9 v Mariboru

DUNAV

ZAVAROVALNA DELNIŠKA DRUŽBA V ZAGREBU

Podružnica za Slovenijo v Ljubljani

Aleksandrova cesta v lastni palači

Generalna reprezentanca v Mariboru

Aleksandrova cesta 11, 1 (nad Celjsko posojilnico)

obavlja vse zavarovalne posle